

Sisserändaja teatmik

Keel: viro – eesti keel

MILLISEID TOIMINGUID KOLIMINE EELDAB?
KUST OTSIDA TEENUSEID?
KES PAKUB TEENUSEID?
KES PAKUB JUHENDAMIST JA NÕUSTAMIST?

Sisukord

MAAHANMUUTTAJIEN OHJAUS- JA NEUVONTAPALVELU.....	3
1. TARKISTA OLESKELUOIKEUS	4
2. TÄYTÄ ULKOMAALAISEN REKISTERÖINTI-ILMOITUS	4
3. HAE SUOMEN SOSIAALITURVAN PIIRIIN.....	5
4. AVAA PANKKITILI, KUN OLET SAANUT SUOMALAISEN HENKILÖTUNNUKSEN.....	6
5. HANKI ASUNTO	7
6. TEE POSTIN MUUTTOILMOITUS	8
7. ILMOITA MUUTTOPÄIVÄ JA OSOITTEESI SÄHKÖYHTIÖLLE	8
8. HANKI SUOMALAINEN PUHELINLIITTYMÄ.....	8
TÄRKEITÄ YHTEYSTIETOJA	10
UUDENMAAN TE-TOIMISTO	10
JÄRVENPÄÄN VEROTOIMISTO	11
JULKINEN LIIKENNE	12
VARHAISKASVATUS	13
ESIOPETUS	13
PERUSOPETUS.....	14
OPPILASHUOLTO.....	14
KESKI-UUDENMAAN OIKEUSAPUTOIMISTO	15
POLIISI.....	16
APTEEKIT.....	17
KIRJASTO	18
VAPAA-AIKA	19
SOSIAALITOIMISTO	20
TERVEYDENHUOLTO	21
ÄITIYS- JA LASTENNEUVOLA	22
SUUN TERVEYDENHUOLTO	23

SISSERÄNDAJA JUHENDAMIS- JA NÕUSTAMISTEENUS

Juhendamis- ja nõustamisteenuse kaudu jagatakse teavet mh elust Soomes ja uues koduvallas, elamisõigusest, töötamisest ning töö otsimisest.

Juhendamis- ja nõustamisbüroo teenindab soome, inglise ja rootsi keeles ning hangib vajaduse korral tõlgi. Teenusenõustaja aitab mõista ametlikke otsuseid ja juhatab vajaduse korral muude teenuste juurde. Teenindusbüroos on saadaval valik eriteemalisi voldikuid ja teavet.

Võta ühendust!

- Tel: _____
- E-post: _____
- Lahtiolekuajad: _____
- Aadress: _____

Facebook:

1. KONTROLI ELAMISÕIGUST

Elamisloa kohta saad teavet migratsiooniameti veebilehelt www.migri.fi/oleskelulupa ja nende vestlusrobot Kamu teenindab ööpäev läbi.

Kui sul ei ole elamisluba, aitab migratsiooniameti elektrooniline taotlusabi (Hakemusopas) valida sobiva loa aadressil www.migri.fi/haluan-hakea

Lähim Migri teenindusbüroo asub Helsingis.

2. TÄIDA VÄLISMAALASE REGISTREERIMISTEADE

Registreeri oma elukoht digi- ja rahvastikuametis (Digi- ja väestötietovirasto). Kui oled välismaa kodanik ja kolid alaliselt Soome, registreeritakse sind Soome rahvastikuregistris. Registreerimise käigus väljastatakse sulle isikukood. Isikukoodi vajad Soomes asjaajamisel.

- Digi- ja rahvastikuamet, Lintulahdenkuja 2, 2. krs, 00530 Helsingi

Avatud E–R kl 9.00–16.15

Tel: 029 55 39391

www.dvv.fi

Asjaajamine elektrooniliselt või klienditeenindusbüroos.

- Minu elamisluba
- Pereliikmete elamisload
- Magistraadis registreeritud
- Isikukood

3. TAOTLE SOOME SOTSIAALKINDLUSTUST JA VAJADUSE KORRAL MAJANDUSLIKKU TOETUST KELAST

Kela kaart

Taotluse esitamiseks täida Kela büroos vorm (Y77, Soome eluasemepõhise sotsiaal- ja ravikindlustuse taotlus). Igal Soome sotsiaalkindlustatud isikul on oma Kela kaart. Kela saadab kaardi sulle koju.

Kelast taotletavad toetused

Kelast saad taotleda eri olukordade tarbeks majanduslikku toetust. Kela klienditeenindusbüroodes ning sisserändajate juhendamise- ja nõustamisbüroodes õpetatakse, kuidas taotlust esitada. Kelast saab taotleda mh toimetulekutoetust, eluasemetoetust, lapsetoetust, koduhoiutoetust, töötushüvitist, pensioni, omasteholdustoetust.

Taotlused saab printida aadressilt

www.kela.fi

Kela

Aadress: _____

Lahtiolekuajad: _____

- Kela kaart
- Euroopa ravikindlustuskaart
- Taotletavad toetused:

4. KUI OLED SAANUD SOOME ISIKUKOODI, AVA PANGAKONTO

Pangakonto võid avada oma valitud pangas. Kontoga seotakse pangakaart. Pangakontot saab kasutada internetipanga kaudu. Internetipangas saab mh maksta arveid. Internetipanga tunnuseid küsi pangast. Internetipanga tunnuste jaoks on sul vaja ID-kaarti.

Minu pank:

pangakaart
 internetipanga tunnused

5. HANGI ELUASE

Üürikortereid saab otsida paljudest kohtadest. Soomes vormistatakse üürileping kirjalikult. Enne kolimist tuleb tasuda tagatisraha. Seda saab vajaduse korral taotleda Kelast. Juhime tähelepanu, et eluaseme leidmine võib aega võtta.

Üürikortereid võib otsida:

Internetis on palju saite, kus avaldatakse üürikuulutusi:

www.etuovi.com www.oikotie.fi www.tori.fi

Noortefond (Nuorisosäätiö) pakub üürikortereid 18–29-aastastele töötavatele ja tööd otsivatele noortele, vt

www.nuorisosaatio.fi

Minu aadress:

Üürileandja:

Tel: _____

6. ESITA POSTILE KOLIMISTEADE

Kolimisteate võib esitada posti teel või digi- ja rahvastikuametist saadud vormil.

Kui sul on internetipanga tunnused, saad esitada kolimisteate ka aadressil www.posti.fi

Posti kontaktandmed:

7. SÕLMI ELEKTRILEPING VÕI TEATA AADRESSI MUUTUMISEST

Elektrimüüja võid ise valida. Elektrileping tasub sõlmida aegsasti, umbes kaks nädalat enne kolimist. Elektrilepingu saab sõlmida telefonitsi või veebis.

Minu elektrifirma: _____

Kontaktandmed: _____

- Kolimisteade elektrifirmale
 - Elektrileping

8. HANGI SOOME TELEFONINUMBER JA NETIPAKETT

Ettemaksega pakette saab osta R-kioskist, operaatorite esindustest (nt Elisa, Telia, DNA), tanklatest ja teatud kauplustest. Telefoni- ja internetiteenuse lepingu saab sõlmida eri operaatoritega. Sel juhul maksad teenuse kasutamise eest arve alusel.

Minu telefoninumber:

(Soome riigi suunakood

+358) _____

Muud tähtsad numbrid:

ÜLDINE HÄDAABINUMBER: 112

TÄHTSAD KONTAKTANDMED

UUSIMAA TE-BÜROO

www.te-palvelut.fi/te/fi

TE-büroo asjatundjad aitavad ameti valikul, töökoha otsimisel ja koolitusvõimaluste väljaselgitamisel. Kui vajad kohtumisel tõlki, ära unusta sellest aja broneerimise käigus teada anda.

Kui oled töötu, pead töötutoetuse saamiseks end tööotsijana arvele võtma. Tööotsijaks saad registreerida aadressil www.te-palvelut.fi/te/fi -> Työnhakija (Tööotsija) -> Ilmoittaudu työnhakijaksi (Registreeri tööotsijaks) või käies TE-büroos kohapeal.

<p>Minu TE-büroo spetsialist:</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Tel: _____</p> <p>E-post:</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
--

JÄRVENPÄÄ MAKSUAMET

www.vero.fi

Postiaadress: PL 4, 04401 Järvenpää

Külastusaadress: Yhteiskouluntie 13, Järvenpää

Riiklik üldtelefon: 029 512 000

E–R kl 9.00–16.15

Soomes tasutakse sissetulekult ja teatud Kela toetustelt alati makse. Ka ettevõtlus ja kapital on maksustatud. Maksustamiseks on igaühel oma maksukaart, millel on kirjas maksumäär. Kui vajad maksukaarti, saad selle maksuametist kohapealt või tellides selle telefonitsi või Omavero veebiteeninduse kaudu.

Maksukaart tööandjale esitatud

ÜHISTRANSPORT

Ühistransport on soodne ja keskkonnasäästlik liikumisviis. Sõidupileteid saab osta Matkahuolto ja VR-i müügikohtadest, piletiautomaatidest, mobiilirakenduste vahendusel ja veebipoodidest. Üksikpiletite ja kuukaartide hinnad on erinevad. Lapsed, õppurid, ajateenijad, tsiviilteenistuse läbijad ja pensionärid saavad sageli soodustust. Kui reisid tihti, siis võib olla kuukaart soodsam valik.

Bussisõit. Selleks et bussile minna, peata sõiduk peatuses käega viibates ja kui soovid järgmises peatuses väljuda, vajuta peatumisnuppu. Pileti saad osta juhi käest.

Matkahuolto Oy Ab

www.matkahuolto.fi

Sõidugraafikute infotelefon: 0200 4000 (24/7)

Rongisõit. Pilet tuleb osta enne rongisõitu. Rong peatub marsruudijärgsetes peatustes.

VR Oy

www.vr.fi

Sõidugraafikute infotelefon: 0600 41 900 (E–R kl 5–22 ja L–P kl 7–22)

ALUSHARIDUS

Koolieelikule võib taotleda kohta koolieelses lasteasutuses. Kohta tuleb taotleda vähemalt neli kuud enne lapse hoiuvajaduse teket. Kui hoiuvajadust ei ole võimalik nt vanema töö või kooli tõttu prognoosida, taotletakse koolieelse lasteasutuse kohta võimalikult aegsasti, kuid mitte hiljem kui kaks nädalat enne hoiuvajaduse teket.

Lasteaias käimise ajad võib vanematega kokku leppida. Koolieelse lasteasutuse taotluse võib esitada elektrooniliselt või printida internetist, täita ja saata aadressile:

Taotlusi saab ka aadressilt:

Võid ka võtta ühendust koolieelse lasteasutuse juhatajaga:

tel: _____

EELKOOL

Eelkoolis saab käia aasta enne koolikohustuslikku ikka jõudmist. Lapse eelkooli alguse kohta saad teavet ja juhiseid taotluse esitamiseks kas postiga koju või Wilmas.

Lapse lasteaed: _____ Tel: _____
Lapse eelkool: _____ Tel: _____

PÕHIHARIDUS

Soomes kehtib lastele koolikohustus. Koolikohustus algab aastast, mil laps saab seitsmeaastaseks. Kui sinu laps ei oska veel soome keelt, võidakse ta suunata ettevalmistavale õppele. Ettevalmistav õpe kestab ühe aasta.

Võid võtta ühendust hariduse asjatundjaga:

tel: _____

Veebilehed:

OMAVALITSUSE KASVATUSABI

Kasvatusabi korraldatakse koostöös õpilase vanematega. Kohtumistel vesteldakse lapse/noore kasvamisest ja arengust, heaolust ning terviseharjumustest. Kasvatusabi kaudu kantakse hoolt, et õpilasel oleks turvaline keskkond ja et ta saaks vajalikku juhendamist ja hoolitsust.

Haigestumise korral tuleb pöörduda oma tervisekeskusesse.

Lapse/nooruki kool:

Õpetaja:

Muud kontaktandmed:

KESK-UUSIMAA ÕIGUSABIBÜROO

Õigusabi tähendab, et kodanik võib saada juriidiliste probleemide lahendamiseks abilise kas täielikult või osaliselt riigi kulul.

Kesk-Uusimaa õigusabibüroo kuulub Lõuna-Soome õigusabi- ja eestkosteringkonda.

Järvenpää büroo

Külastusaadress: Sibeliuksenkatu 15B, Järvenpää (Nordea maja)

Postiaadress: Sibeliuksenkatu 15B, 04400 Järvenpää

Telefon: 029 56 60230 / aja broneerimine

Faks: 029 56 60188

E-post: keski-uusimaa.oikapu@oikeus.fi

Hyvinkää büroo

Külastusaadress: Urakankatu 1B, 3. krs, Hyvinkää

Postiaadress: PL 87, 05801 Hyvinkää

Telefon: 029 56 60230 / aja broneerimine

Faks: 029 56 60238

E-post: keski-uusimaa.oikapu@oikeus.fi

<https://oikeus.fi/oikeusapu/keski-uudenmaanoikeusaputoimisto/fi/index.html>

POLITSEI

Veebileht: _____

POLIISI
ITÄ-UUSIMAA

Nurmijärvi politseijaoskond

Keskustie 2A, PL 11, 01901 Nurmijärvi

Järvenpää politseijaoskond

Mannilantie 26-28, PL 6, 04401 Järvenpää

Hyvinkää politseijaoskond

Urakankatu 1, PL 62, 05801 Hyvinkää

Telefoninumbrid

Tel: 0295 430 291 – üldine

Tel: 0295 434 900 – lubade teenistuse telefoniteenindus, E-R kl 9-11

Tel: 0295 435 100

- kuriteotead
- muud kriminaalasjad
- liiklusküsimused
- muud politseiküsimused

Üldine hädaabinumber on 112.

APTEEGID

Aptegist saab osta käsimüügiravimeid või arsti määratud retseptiravimeid. Retseptiravimite ostmisel tuleb esitada Kela kaart.

Lähim apteek:

RAAMATUKOGU

Raamatukogukaardiga saab tasuta laenata raamatuid, lehti, filme ja CD-sid. Raamatukogukaardi saab isikut tõendava dokumendi alusel raamatukogust.

Harilikult on laenutusaeg neli nädalat. Pea meeles, et tagastamata raamatu eest tuleb tasuda viivist. Lehti saab tasuta lugeda raamatukogu lugemissaalis. Raamatukogus saab kasutada ka arvutit ning skannida ja printida.

Pearaamatukogu

Aadress: _____

Tel: _____

Lähim raamatukogu

Raamatukogubuss: _____

VABA AEG

Teavet kohalike teenuste, reisimise, kultuuriürituste, sportimiskohtade, sisseostude tegemise ja sündmuste kohta saab järgmistest allikatest.

Veebiaadress: _____

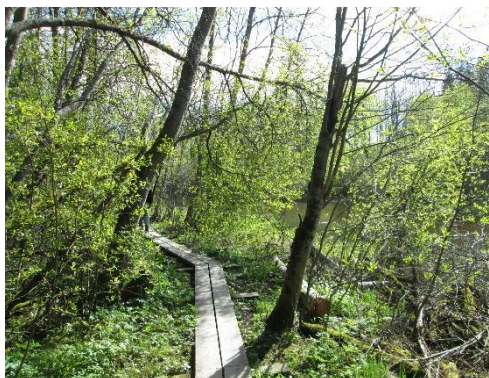
Rahvaõpistus saab tegeleda mh liikumise, toiduvalmistamise, käsitöö, muusika ja keelte õppimisega.

Veebiaadress: _____

Liikumisingid: _____

Ujulas saab tegeleda mh veespordi ja rühmatreeningutega ning käia jõusaalis.

Veebiaadress: _____

Keski- *SOTE* Uudenmaan

Keski-Uusimaa sotsiaal- ja tervishoiuteenuste omavalitsusliit (Keusote) vastutab piirkonna liikmesomavalitsuste sotsiaal- ja tervishoiuteenuste korraldamise eest.

SOTSIAALTEENUSED

Sotsiaalteenused pakuvad tuge, abi ja juhendamist. Abi tasub taotleda, kui tundub, et ei saa ise hakkama, oma jõuvarudest ei piisa või on vaja konkreetset abi, nt toimetulekuks või seoses eluasemega. Lisaks pakutakse üldist nõu ja juhendamist omavalitsuse sisserrändajatele mõeldud teenuste kaudu.

Sotsiaalteenuste teave:

www.keski-uudenmaansote.fi/asiakasryhmien_palvelut/

Kontaktandmed

TERVISHOID

ÜLDINE HÄDAABINUMBER ON 112

1. Esmatasandi arstiabi

Haiged saavad minna tervisekeskusesse elukohajärgse riikliku tervishoiuteenuse arsti ja õe vastuvõtule. Aja broneerimine tööpäeviti kl 8–10. www.keski-uudenmaansote.fi/asiakasryhmien_palvelut/terveys-ja-sairaanhoito/laakari--ja-hoitajavastaanotot/ajanvaraus/

Kui broneerid aja, kuid ei lähe vastuvõtule, tuleb tühistamata aja eest tasu maksta. Seega ära unusta aega tühistada, kui sa ei saa vastuvõtule minna!

2. Äkilise haigestumise korral võta ühendust tervisekeskuse nõuandetelefonil (09) 2500 3295.

Kohale tulles võta järjekorranumber. Tihtipeale suunatakse haiged esmalt õe vastuvõtule ja kui vaja, siis edasi arstile.

www.keski-uudenmaansote.fi/asiakasryhmien_palvelut/terveys-ja-sairaanhoito/kiireellinen-hoito/

3. Kui haigestud raskelt õhtul või nädalavahetusel, siis Hyvinkääl tegutseb valvepolikliinik aadressil Sairaalankatu 1, Hyvinkää.

Helista ette tel 116117

NAISTE- JA LASTENÕUANDLA

Naistenõuandlasse võivad tulla kõik pered. Pöördu nõuandlasse, kui rasedustest on positiivne. Nõuandlas jälgitakse rasedate heaolu.

Lastenõuandlas toetatakse lapse kasvu ja arengut ning vanemate osalust selles. Lastenõuandlas käiakse kuni koolieani.

www.keski-uudenmaansote.fi/asiakasryhmien_palvelut/lapset-nuoret-ja-perheet/perhekeskuspalvelut/neuvola/

Tsentraliseeritud

telefoniteenindus: _____

Lahtiolekuajad: _____

Lähim naiste- ja lastenõuandla

Aadress: _____

SUUTERVISHOID

Suutervishoiuteenuseid korraldatakse tervisekeskustes.

Helista hambapolikliinikusse alati ette ja broneeri aeg.

www.keski-uudenmaansote.fi/asiakasryhmien_palvelut/terveys-ja-sairaanhoito/hammashoito/ajanvaraus-ja-neuvonta/

Lähim hambapolikliinik

Address: _____

Tel: 019-2260700 (tsentraliseeritud aja broneerimine)

Kui sa ei lähe vastuvõtule, tühista aeg. Tühistamata aja eest esitatakse arve.

Hädaolukorrad

Valvehambaarst hädaolukorras E-R kl 14-21, L-P kl 8-21

tel 09- 4717 1110

